

SOERAKARTASCHHE-COURANT

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Uitsluitend Agent voor Europa E. ELSBACH (107 Rue Ordener) te Parijs.

Abonnementsprijs f 7.50 per halfjaar
bij vooruitbetaling.

De *Soerakartasche Courant* verschijnt tweemaal 's weeks: **Dinsdag** en **Vrijdag**, uitgezonderd feestdagen.

Advertentiekosten behalve het zegel voor elke 10 woorden voor 2 plaatsingen f 1.— elke volgende plaatsing de helft.

Inzending der Advertentiën tot op den dag der uitgave vóór 10 uur.

Soerakarta.

Kommissarissen voor de maand Mei.
Plaatselijke Schoolkommissie
de heer: E. A. HALEWLN.
de heer: J. SPRUIJT LANDSKROON
Verzorgingsgesticht
de heer: H. VAN GROLL.

Maanstand.

Vrijdag 2 Mei E. K. Zaterdag 10 Mei V. M.
Zondag 18 Mei L. K. Zondag 25 Mei N. M.

R. K. Eeredienst.

KATECHISATIE.

Op Vrijdag en Zaterdag den 16 en 17 dezer, des morgens ten 7 ure.

Godsdienst-oefening.

Op Zondag den 18 dezer des morgens ten 8 ure.

Pastoor F. H. de Bruijn.

SLUITDAGEN DER MAILS.

Te Samarang	Te Batavia
F. 4—15—29.	F. 4—18—1 Juni
E. 7—21	E. 10—24
H. 10—20	H. 13—23

Tabel aantoonende de datums van vertrek en vermoedelijke aankomst der brievenmalen van en naar Nederland over de maand Mei 1884.

Vermoedelijke aankomst te Batavia.	Vertrek van Batavia.
N. 4 Mei.	N. 3 Mei.
E. 5 id.	F. 5 id.
N. 15 id.	E. 11 id.
F. 16 id.	N. 14 id.
E. 19 id.	F. 19 id.
N. 25 id.	N. 24 id.
F. 28 id.	E. 25 id.

N. B. D. letters N. E. F. duiden respectievelijk de Nederlandsche, Engelsche en Fransche brievenmalen aan.

Iemand die des morgens vroeg gaat wandelen, klaagt over een zeer onaangename ontmoeting, die hem van tijd tot tijd te beurt

Feuilleton.

Johan Frederik Struensee en Koningin Carolina Mathilda van Denemarken.

1772.

Vervolg.

Er werd een raad van 35 leden benoemd, onder dezen de bisschop van Kopenhagen en vier andere geestelijken, de vier ministers Thott, Osten, Vrijheer van Schack-Rathlou en de admiraal Röm-ling, de leden van het hoogste gerechtshof, twee officieren van de landmacht en twee van de marine, eenige leden van den staatsraad en een afgevaardigde van de burgerij.

In de eerste zitting van dezen grooten raad op 24 Maart trad de advocaat Olas Lund Bang, namens den Koning, met eene beschuldiging tegen de Koningin op, en deed het voorstel om een vonnis tot echtscheiding tusschen den Koning en de Koningin uit te spreken. De advocaat Uhdal, dezelfde, die Struensee verdedigde, verzocht de uitspraak 8 á 10 dagen uit te stellen, opdat hij met zijne cliënte de middelen tot verdediging mocht kunnen bespreken.

Het uitstel werd toegestaan en Uhdal had in Kronenburg met Mathilde een lang, gewichtig en roerend onderhoud. Het resultaat was: de schoone,

valt op de hoogte van den kraton, waar het water uit de leiding naar de grachten van het fort loopt. Het zijn mannen, gekleed in de schitterende uniform der Nederlandsche Indische landmacht, gewoonlijk met het distinctief No. 2 versierd, die tonnen met een zeer kwalijk riekenden inhoud dragen, welken inhoud zij waarschijnlijk in de leiding werpen, zoodat die dan later in de gracht terecht komt. Nu en dan wordt de inhoud van de gracht geloosd in de kalie Peepee, en waagt onze berichtgever de bescheiden opmerking, of het niet eenvoudiger zou zijn en ook meer met de regels van de gezondheidsleer overeenkomen, als de faecalien dadelijk in de Peepee werden geworpen, te meer daar die even ver van den ingang van het fort ligt, als de leiding.

Wij geven het bovenstaande in overweging aan de betrokken autoriteiten.

In de omstreken van Kedong-Goedel klaagt men over de aanhoudende veediefstallen, waarvan nimmer ketrangan komt. Zulks komt door dat een pas zoolang geldig blijft als hij nog in een leesbaren staat is, zoodat bij eenige zorg een pas wel voor twintig verschillende beesten kan dienen, daar het signalement bijna altoos hetzelfde is. De kleur is gewoonlijk blauw, de kop gewoon, de horens staan uit elkander en de staart is van middelbare lengte. Bijna alle karbouwen zijn zoo. Als de pas na den verkoop van het beest bij den bekel moest ingeleverd worden zoude hiermede al veel kunnen voorkomen worden.

Bij een familie in de Achterstraat alhier, ver-voegde zich verleden week een Javaansch meisje, met het verzoek om in dienst genomen te worden. Het kind had een min of meer idiotisch voorkomen, maar was overigens gezond van lijf en leden. Zij gaf voor van bij een andere familie een pak slaag van den jongenheer gekregen te hebben en om die reden daar niet langer te kunnen dienen. Zij had geen schuld, vroeg geen salaris en was tevreden als haar maar voedsel verstrekt werd. Dergelijke condities waren gemakkelijk aan te nemen. Het bleek wel dat het gelukkig was dat Barthold Schwartz het kruid had uitgevonden, want Salijem zoude het niet gedaan hebben, maar borden wasschen en dergelijke werkzaamheden, werden door haar goed verricht en het gevolg daarvan was, dat zij op nieuw in de kleederen gestoken werd, een operatie, die uit het oogpunt van zindelijkheid, zeer

beminnelijke, jonge, pas twintigjarige Koningin vergat bij de diepte harer smart niet, dat zij Koningin, gade en moeder was. »Ik zou ontroostbaar zijn, indien de geringste mijner handelingen den Koning en zijn rijk eenige schade berokkende. Ik was misschien onvoorzichtig, maar nooit kwalijk gezind; mijn leeftijd en mijn geslacht moesten mijne verontschuldiging zijn,» gaf zij ten antwoord.

Vruchteloos spande Uhdal in de tweede terecht-zitting van den buitengewonen raad, op den 2. April, al zijne welsprekendheid in, om de Koningin te verdedigen. Zijne roerende voorstelling van de smart der ongelukkige Vorstin, van hare deugdzaamte bedoelingen maakte wel indruk op de harten der toehoorders, maar was niet in staat in het reeds ge-reed gemaakte vonnis verandering te brengen. Uhdal wierp de vraag op, of het niet meer overeen-komstig ware met het aanzien des Konings en van de geheele natie, de Koningin in hare waardighe-den door eene openlijke uitspraak te bevestigen, dan haar deze door een vonnis te ontnemen, waardoor de Koning zelf voor de oogen van zijn volk en van de wereld vernederd werd. Hij trachtte uit de Deensche wetten aan te toonen, dat de enkele ver-klaringen van den graaf en de bekentenis der Koningin geen vonnis wettigden, hij toonde de onge-noegzaamheid van de meeste tegen haar ingebrachte getuigenissen; hij schilderde haar als de teeder bezorgde gade, als de beste moeder en als de waar-digste Koningin en besloot met het voorstel, om haar vrij te spreken van de tegen haar ingebrachte

noodzakelijk was. Op den avond waarop zij de nieuwe kleederen had ontvangen werd ze naar de waroong gezonden met de som van twintig duiten om daar, voor een der huisge-nooten, de een of andere délicatesse te gaan koopen. Zij leende van een der andere be-dienden een halfsleeten slendang, ging heen, maar moet tot heden nog terugkomen, zoodat er dien avond niet alleen geen délicatesse werd gegeten, maar ook de kleederen verloren waren.

Uit Batavia schrijft men aan het Soeraba-jasch Handelsblad, dat de heer Mr. van der Moore, gewezen advocaat en procureur te Sa-marang zich aldaar bevindt, om bij den nieu-wen Gouverneur Generaal herstelling in zijn rang te bewerken. Hij beweert dat „zijne ont-zetting” grootendeels het gevolg was van ran-cune en persoonlijke veete, welke de afgetreden Gouverneur Generaal s'Jacob jegens hem zou gekoesterd hebben.

Als hij slaagt, schijnt de heer van der Moo-re het plan te hebben zich te Soerabaia als procureur en advocaat te vestigen.

Twee Chineezers kregen het heden morgen in de Achterstraat te kwaad. Een bahmie-verkooper had aan een collega een kleine schuld, waarom hij hem maande. De schuldenaar zeide dat het nog zoo vroeg was en hij nog niets verdiend had. De ander zag daarin echter geen excuus, maar aanleiding om den collega aan den staart te trekken. De laatste begon amok te schreeuwen, waarop de schuldeischer wegliep. Natuurlijk dat de twist veel attentie trok. Alles is echter zonder bloedver-gieten afgelopen.

Men deelt ons mede, dat de assistent Resi-dent van Soerakarta het voornemen heeft, om aanstaanden Zaterdag een monsterinspectie o-ver de wagenverhuurderijen te houden. Dit voornemen verdient alle toejuiching want sommige verhuurderijen, vooral die van Chi-neezen, verkeerden in een staat, die niet getole-reerd mag worden. Het zal nu zaak wezen om een maatregel te nemen waarbij den wagen-verhuurders belet wordt, om na het vertrek van den kandjeng toewan Assistent, van de afge-keurde paarden, wagens en tuigen gebruik te maken, alsof er niets gebeurd was, alsof er geen keuring had plaats gegrepen. Op het ge-bruiken van zulke paarden, wagens en tuigen moest een zware boete gesteld worden, zoo hoog, dat de verhuurder bij het verhuuren van

beschuldiging.

In de derde terechtzitting op den 6. April sprak de groote raad, in weerwil daarvan, het formeele vonnis tot echtscheiding uit.

Langer beraadslaagde men, of men de dochter der Koningin, prinses Louise Augusta, in het lot der moeder zou doen deelen en haar als een in echt-breuk verwekt kind van de voorrechten harer ge-boorte zou berooven. Overwegende, dat de kleine Prinses bij hare geboorte aan het Engelsche hof als dochter van den Koning bekend was gemaakt, hield men het toch voor gevaarlijk en liet de netelige zaak rusten.

Het vonnis tot echtscheiding werd uit beleefdheid voor Engeland niet gepubliceerd, maar slechts het feit der echtscheiding zonder opgaaf van de redenen aan de vreemde gezanten door eene nota medege-deeld. Aan de Koningin werd het in tegenwoordigheid van den gouverneur van Kronenburg op den 9. April voorgelezen. Van nu af werd zij zoo streng niet meer bewaakt en kreeg de Engelsche gezant toegang tot haar. De gescheidene Vorstin was voor hare vijanden niet gevaarlijk meer.

Nu eerst begon het formeele proces tegen de graven Struensee en Brandt. Den 21. April las de fiscaal-generaal Wivet de ergerlijke akte van be-schuldiging voor. Den volgende dag droeg Uhdal zijne pleitrede voor. Struensee zelf had reeds vroeger uit de gevangenis een verdedigingschrift ingezonden. Al ware de beschuldiging van Wivet minder brutaal geweest en Uhdals verdediging met engelentongen

het afgekeurde gesnapt wordende, een al te groot nadeel zoude lijden, terwijl men als dwangmiddel b. v. de wagenverhuurderij zou kunnen sluiten tot dat de boete betaald was. Men wachte toch niet, dat er eerst een onge-luk heeft plaats gehad en er een paar wagens middendoor gebroken zijn, zooals onlangs het geval was.

Het hanenvechten in de kampoong Djedis gelegen aan de overzijde van de Peepee, gaat nog altoos zijn ouden gang, niettegenstaande het Courantengeschrijf en de bezoeken der politie, die daar, ofschoon zeer zelden, plaats vinden. Men geneert zich volstrekt niet, het wordt niet in het geheim gedaan, maar een goede kampioen wordt behoorlijk toege-juicht, zoodat het op den grooten weg, die naar Beton loopt, duidelijk te hooren is. Die kam-poong Djedis is dan ook het rendez-vous van bedienden van Solos ingezetenen, alsook van koetsiers, loopers mandoers van wagenver-huurderijen, metselaars, timmerlieden en sme-den, die men er gewoonlijk Zaterdag avonds, als het weekloon ontvangen is, vinden kan. Kwade tongen beweerden, dat de politie die dobbelbanen ook frequenteert, met een geheel ander doel dan om arrestatie te doen, of de rust te bewaren; men zegt zelfs dat de dobbelaars gewaarschuwd zijn als de politie met dergelijke voornemens komt. Er moet in die kampoong ook een Chinees wonen, die daar niet te huis behoort, en zoowel aan ha-neuvechterijen als aan andere hazardspelen doet. Dat vele bedienden ook in den laatsten tijd zoo slecht zijn, moet voor een groot gedeelte aan het dobbelen geweten worden en als de politie zich eens ernstig met het tegengaan daarvan wilde bemoeien, zoude zij veel kun-nen toebrengen aan de veiligheid in deze streek. Het is mogelijk dat dit een winstderiving voor haar zou wezen, maar voor een goede zaak moet men, en vooral de politie, toch iets over hebben.

OOK TE SOERABAIA wordt eene verscherpte en vermeerderde uitoefening der Moslemsche gods-dienstplichten waargenomen.

Of het in de afdeelingen der Residentie ook het geval is, hebben we nog niet kunnen te weten komen.

Een paar arabische kooplieden, die nog al veel en route zijn betoogden bij kris en kras, dat de Arabieren, uit eigenbelang, niet tegen Kandjeng Gouvernement zouden ageeren, hetgeen zeer aannemelijk is.

gesproken, het zou vruchteloos geweest zijn. Het reeds lang gereedgemaakte vonnis werd den 25. April uitgesproken en Struensee wegens eene misdad, die in het vonnis niet genoemd werd, Brandt ge-heel onschuldig ter dood veroordeeld.

Het vonnis luidde woordelijk: »Dat graaf Johan Frederik Struensee tot zijne welverdiende straf en tot voorbeeld en afschrik van andere gelijkgezinden, eer, lichaam en goed verbeurd had; dat hij van zij-ne grafelijke en alle andere hem verleende waardig-heden ontzet en zijn grafelijk wapen door den scherprechter verbroken zou worden; dat daarop Johan Frederik Struensee's rechterhand en vervolgens zijn hoofd zou afgehouden, zijn lichaam gevierendeeld en op het rad gelegd, maar het hoofd met de hand op een paal gestoken zou worden.»

Reeds den volgende dag, den 26. April 1772, volgde de Koninklijke bevestiging van het vonnis. Van het vonnis te appelleren was niet mogelijk. Struensee en Brandt hadden zich slechts aan de genade van hun monarch aanbevolen, een vorm, met welke nietsbeduidendheid zij zelve het best bekend moesten zijn.

De heerschende partij was onbeschaamd genoeg, om in het openbaar uit te strooien, dat de Koning Brandts verzoek om gratie verworpen en het vonnis ondanks alle voorstellingen bekrachtigd had. De Koning was destijds, even als vroeger en later, tot elke overdachte handeling onbekwaam. Hij onder-teekende het doodvonnis, toen men het hem voor-legde, met dezelfde onverschilligheid en bereidvaar-

Ze gaven daarentegen hevig af op de hadji's en verklaarden rondt, dat, als het bestuur ooit door de *revival* ergens moeielijkheden krijgt, zij als de raddraaiers zijn te beschouwen.

Geheel afgescheiden van de Moslemsche beweging is, zonder twijfel, de koempoelan, die ieder avond plaats heeft op het achtererf van de woning der erven Matzen, op Boeboetan, het laatst gehoord door den heer Kribben en thans ledig.

De inlanders vertellen onder elkander, dat derwaarts een geest is verhuisd, een echte hantoe, die te beschikken heeft over goed en kwaad en dus de menschen gelukkig en ongelukkig kan maken.

Ze brengen gansche nachten op die plek door, brengen er offers, doen er geloften, richten er slamattans aan; om kort te gaan, het is eene geestenbezwinging, zooals onder inlanders zeer gebruikelijk is.

Hoewel we gelooven, dat daarachter geen de minste gevaarlijke beteekenis verscholen is, behalve, dat de lui er wat verkoudheid of koorts in plaats van een zegen van hoogerhand kunnen opdoen, raden we toch de politie aan er het oog op te houden.

Soerb. Handlb.

De *Radja Brooke* is in de haven van Penang, uitvarende naar Edi, den 25sten door aanvaring met de *Glennearn* die uitvoer naar Singapore, gezonken. De gezagvoerder Giesche viel van de brug door den schok, maar nam zijn plaats weer in. Hij bleef met den 1sten officier aan boord en kon zich nog juist in tijds redden in een boot, die zij wisten te strijken. De andere opvarenden waren bij de botsing overgesprongen op de *Glennearn*.

Bij het onderzoek naar de oorzaken van de aanvaring heeft kapt. Giesche van de *Radja Brooke* een ongeluk gekregen. Zijn certificaat is voor zes maanden geschorst, en zoo hij niet een, van zoo lange jaren her, gunstig bekend gezagvoerder was geweest, zou de uitspraak wellicht strenger geweest zijn.

De Inhoud der Maart-aflevering van het *Tijdschrift van Ned-Indië* is:

De toekomst van den Islam. Engeland's belang bij den Islam, door den heer Wilfrid Scawan Blunt.

Rusland en Engeland in Azië. Het nieuwe Congo-tractaat.

Soemba en de Soembaneezen, door den heer J. J. van Alphen.

De Javasehe suiker-campagne van 1882.

Varia.—Verslag van het centraal comité voor de noodlijdenden door de uitbarsting op Krakatau.—De Zoeloes in Zuid-Afrika.—Oppositie der *Nieuwe Rotterdamse Courant* tegen het Congo-tractaat.—Handel van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika met Australië.—De Chineesche eedgenootschappen.—Wering van misdadigers uit Australië.—De jaarmarkt te Nisjni-Nowgorod.

Volgens eene mededeeling in het *Indisch Militair Tijdschrift* moet de fabrikant Adolph Linden te Rotterdam, het bijzonder ver gebracht hebben in de fabricage van kunstledematen. Voor zekeren persoon C. Vermasen, die zijn beide armen verloren heeft, werd door de „Nederlandsche Vereeniging tot kosteloos aanschaffen van kunstledematen” bij die firma een paar kunstarmen besteld, die zoo goed voldoen, dat de armlooze man daarmede het volgende kan verrichten:

a. schrijven met een zeer duidelijk leesbare hand, wat hij — opmerkelijk genoeg — eerst na zijn ongeluk heeft aangeleerd; de bladen van een boek omslaan: kaartspelen, enz.;

b. zonder hulp gebruik maken van vork, lepel en mes bij eten; een glas of kopje inschenken en uitdrinken enz.;

digheid, alsof het een bevel gold tot een feest aan het hof. *)

De executie had reeds den volgenden dag, des morgens te 9 ure plaats. Men had daartoe, in plaats van de gewone gerechtsplaats, eene groote, dicht bij de stad liggende vlakte gekozen. Struensee werd door Dr. Münter, Brandt door pastor Hee naar het schavot vergezeld. Beiden hadden oprecht berouw over de misstappen hunner jeugd en gingen boetvaardig den dood te gemoet.

Brandt besteeg het schavot met kalmen moed. Hij hoopte nog altijd op gratie. Ofschoon die hoop werd verijdeld, bleef hij niettemin bedaard.

*) In een vlugschrift, dat reeds in hetzelfde jaar in het licht kwam, onder den titel:

Ontdekt Geheim der plaats gehad hebbende Staatsomwenteling in Denemarken.

1772 (zonder plaats van uitgave.)

leest men: »Keith legde den Koning den brief van echtscheiding ter onderteekening voor, dien deze ook zonder hem in te zien wilde onderteekenen. »Neen, Uwe Majesteit!» sprak de gezant, »lees toch eerst.»— »Ach,» riep de Koning uit; »dat gaat niet aan. Waar is Struensee? Waar is Brandt?» Hieruit kan men zien, dat de Koning wel het doodvonnis van beide heeren onderteekend, maar niet eens gelezen, noch onderzocht had, wat hij moest onderteekenen. In de eeuwigheid waren zij.»

c. volkomen, of bijna volkomen den bij stand van andere daár ontberen, waar 't gevoel van kieschheid dergelijke ongelukkigen anders maar al te zeer, telkens op nieuw hun rampzalig lot gevoelen doet;

d. velerlei tuinwerk verrichten, bijv. aard-appelen pooten en rooien, spitten, schoffelen harken, enz.;

e. timmeren, zagen, boren enz.;

f. kleine lasten dragen, zelfs een emmer met water;

g. velerlei huishoudelijk werk doen, bijv. kamervegen, met een kookkachel omgaan, een deur openen en sluiten, enz., enz.

Gepasseerde week is op Kramat een inlandsch meisje van ongeveer 6 jaar oud, door een aap gebeten en thans aan de gevolgen daarvan overleden. Een leer voor allen die er een aap op nahouden en daarmede hun kinderen laten spelen.

Java Bode.

Een inlander hield gisteren middag op Kebonklappa een Chineeschen vischverkoop aan, en vroeg hem wat het zoodje visch moest kosten dat hij inmiddels had uitgezocht. De Chinees vroeg hem hiervoor f 1.—De ander bood hem toen hierop heel leuk f 0,10.— „Wanneer je, zeide hierop de Chinees driftig, niet instaat bent om visch te koopen dan moet je er maar liever niet op bieden.” De ander werd nu ook kwaad en schopte in een oogwenk zijn beide manden ten onderste boven, waardoor al de visch op den grond viel. De Chinees wilde nu dien inlander te lijf, maar daar hij op hetzelfde oogenblik een geheel regiment katten zag komen toeschieten, haastte hij zich om zijn visch weer in veiligheid te brengen, waardoor de ander de plaat kon poetsen.

De indruk, dien de heer Spranger van Eijk te 's Hage gemaakt heeft, wordt in een particulier schrijven aldus beschreven:

»In de aristocratische kringen, waar hij zich trouwens nog slechts een paar malen vertoond heeft, is hij erg links en tegenover dames weinig galant. In den dagelijkschen omgang een man met eenvoudige, burgerlijke manieren, kalm, spraakzaam, maar niet zeer welsprekend.

»Volgens de ambtenaren van het departement, moet hij echter des te vlugger met de pen zijn. Als een echt Indischman is hij reeds vroeg in zijn kabinet en werkt dan tot laat in den namiddag, dikwerf aan een stuk, door. Zijne blakende gezondheid en zijn leeftijd veroorlooven hem, om na afloop der Kamerzitting, tot diep in den nacht te werken.»

Bat. Hadlsbl.

Men schrijft van Soerabaja aan het Bat. Hdlsbl: Onze resident, de heer F. Beijerinck, gaat ons werkelijk verlaten. Zijn vertrek is voor Soerabaja bepaald een groot verlies. Niet beter en korter kan zijn bestuur worden gequalificeerd dan door *rustig beleid*. Hij is een dier tegenwoordig zoo schaarsche bestuurshoofden, die het niemand lastig maken en, wanneer het niet noodig is, ook zich zelven niet. De eeuwige vrede zou onder de Europeesche ingezetenen van Java heerschen, indien alle residenten waren zoo als hij. Voor zijne ondergeschikten is hij dan ook het ideaal van een chef. Zoo er plaats was, gaf hij allen een plaats aan de staatsruif; het *Raum für alle hat die Erde* schijnt voor hem geschreven; nooit heeft hij zijne ondergeschikten den voet dwars gezet of hen zedelijk gedwongen af te treden om voor anderen plaats te maken.

Ook tegenover de andere ingezetenen was hij de welwillendheid en voorkomendheid zelve.

Er zijn er, die een meer krachtig optreden en meer beslistheid in den heer Beijerinck

Toen hij zijn rok uittrok, greep hij, zooals men bij het naar bed gaan pleegt te doen, werktuiglijk in beide zakken, of hij niets vergeten had. Toen wierp hij het kleedingstuk weg en bood den beul de rechterhand aan. Standvastig verdroeg hij de pijn en legde met onverschrokken heldenmoed het hoofd op het blok. In éénoogenblik was het van den romp gescheiden. De beul touwde het bloedige hoofd aan de talloze toeschouwers.

Struensee gedroeg zich ook in dit uur onmanneijk. De hand werd hem onbehouden afgehakt, hij sprong onstuimig op en moest met geweld op het blok nedergedrukt en zoo vastgehouden worden, tot dat hij den doodelijken slag ontving.

De indruk, dien de terechtstelling maakte, was niet zoo als koning Juliane en haar aanhang verwacht hadden. Het volk was wel in massa en met alle teekenen van gramschap naar het schavot gestroomd, maar het verschrikkelijke tooneel had den toorn doen bedaren; stil en ontroerd keerden allen naar de stad terug en de vreeselijke processie, die men met de van bloed druipende ledematen der beide geëxecuteerden hield, verwekte slechts walging, geen bloeddorst.

Over Struensee's karakter kwamen reeds zijne tijdgenooten tot een bepaald oordeel, hetwelk de nakomelingschap niet gewijzigd heeft. Op het eerste gezicht reeds komt hij voor als een man, die veel begonnen, maar weinig ten uitvoer gebracht heeft. Sommige hebben in hem slechts een moedwilligen

hadden gewenscht. Wij vragen echter, waartoe dat vertoon gediend had, onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden. Hij is er zich ten volle van bewust dat Soerabaja nog in vele opzichten te wenschen overlaat, maar tevens, dat het te gemoet komen aan de gebrekkige toestanden moest afstuiten op bezwaren van financieelen aard, al drong hij ook met klem van redenen op voorziening aan.

In den strijd waarin hij zich dikwerf verplaatst zag tusschen den steeds klemmenden aandrang, waarmede handel en industrie om voorziening in bestaande behoeften vroegen en eene tot niet ontvankelijk verklaring geneigde regeering, wist hij met bezadigheid, kalmte en waardigheid die twee onverzoenbare partijen dikwerf tot tempering harer eischen en het doen van concessien te brengen.

De heer Beijerinck kan er van verzekerd zijn, dat hij met zijn vertrek de hoogachting en genegenheid van Soerabaja's ingezetenen met zich neemt.

Meerdere werkzaamheid van den berg Merapie.

In den nacht van den 9e op den 10e dezer, van af 1/10 tot 1 uur, heeft men op een der aan de zuidelijke helling des bergs gelegene ondernemingen, een onderaardsch gebrom, afgewisseld door een gebulder waargenomen, gelijkende aan dat van een ver onweder, zonder in 't minst te vermoeden, dat dat door den Merapie ontstaan was, aangezien die berg, tot laat in den avond, geheel rustig en kalm was.

Toen het gebrom en gebulder zich herhaalde, overtuigde men zich buitenshuis, dat het een helderen hemel en mooi maanlicht was; dat geen onweder in de lucht kon zijn. De top van den Merapie, op betrekkelijk korten afstand van de plaats van inwoning der waarnemers gelegen was niet zichtbaar, ten gevolge van de omhulling, der de door den berg uitgestotene eenigszins grauwekleurige gassen of dampen; en men kwam tot de zekerheid, dat het gebrom en gebulder, geen andere oorsprong had, dan van de meerdere werkzaamheid van den vuurberg.

Het liet zich ook verklaren, waarom de lucht in den namiddag voor de werking van den berg, zoo heet, ja, zelfs schier snikheet was. Eerst na afloop van de werking, namelijk, toen de berg tot zijne vorige kalmte was gekomen, begon de lucht weder koeler te worden, en kon men ook frisscher ademhalen.

's Morgens bij 't aanbreken van den dag, kon men den top van den berg nog niet zien, omdat hij nog omgeven of bedekt was, door een dikken grauw of grijsachtigen nevel; wel tegen ongeveer 9 ure, toen de Zuid-Oostpassaat als naar gewoonte in dezen tijd van 't jaar begon te waaijen, en dien nevel weg veegde.

Aan de groote massa rook of damp, die de kraters dien morgen uitwierpen, kon men duidelijk zien, dat de berg den nacht te voren aan 't werken was geweest.

Er was niets aan den nieuw ontstane eruptieketel te bespeuren, daar er geene noemenswaardige verandering door die werking was ontstaan.

Dat de Merapie bewoners eertlang eene eruptie duchten, in heviger mate dan de berg tot dus verre heeft doen duchten, is zeer licht te begrijpen, en ook niet te verwonderen, als men weet, dat de nieuw ontstane ketel op den top met elken dag in grootte en hoogte toeneemt, en thans reeds van dien omvang is, dat spoedig eene algeheele demping — of — opstopping der fumerolen daardoor zal ontstaan, en eene geweldige uitbarsting natuurlijkerwijze zal moeten volgen.

Wanneer echter het juiste tijdstip van dat verschrikkelijk verschijnsel zal aanbreken, zal de tijd alleen ons kunnen zeggen.

K. O. 11e Mei 1883.

baatzuchtigen woelgeest gezien, maar bij nader onderzoek moet men de zuiverheid zijner bedoelingen toegeven en erkennen, dat hij, nadat hij eenmaal dit pad had ingeslagen, voorwaarts moest. Het was onmogelijk, niets anders dan de raadsman van een koning als Christiaan VI te zijn. Of men moest zich van hem meester maken en voor hem handelen, of deze macht aan anderen overlaten.

Met recht maakt men er hem een verwijt van, dat hij met groote plannen tot hervorming van het Deensche rijk in het hoofd zich niet vooraf nauwkeurig bekend maakte met de staatsinstellingen, denkwijze en zeden der natie, ja niet eens de Deensche taal leerde.

In het begin van het jaar 1771, toen Struensee's ster het helderst scheen, schrijft een gezant: »Wat Struensee's politieke denkbeelden betreft, men kan aannemen, dat hij ze nog geheel en al krijgen moet. De vrijdenkerij dreef hij zoo ver als ooit enig mensch deed. Daar zich echter in zijne gesprekken niets van die levendigheid en bevalligheid openbaarde, waardoor anderen zich uit eene minder gunstige positie den weg baanden tot de Koninklijke gunst, zoo was het een voorwerp van algemeene verwondering, hoe hij het aangelegd had, zulk een onvoorwaardelijken invloed op den Koning en de Koningin te krijgen. Zijne manier van zaken te behandelen is droog en onaangenaam; maar hij bezit eene heldere en gemakkelijke opvatting van de zaken. Groot zelfvertrouwen en onverschilligheid voor de meening van anderen aangaande zijne grondbeginselen ne

Verspreide berichten.

Te Maastricht heeft men een Aprilgrap verkocht. Men had daar aangekondigd dat met den 1en April de torenklok aan de Pieterskerk electrisch verlicht zoude worden. Toen belanghebbenden en nieuwsgierigen echter dien datum gingen kijken, was er niets te zien.— Uit Durban wordt bericht, dat te de Beers een diamant (geen Simili) is gevonden van 300 karaat.— In de Plantage te Amsterdam is een dienstbode, bezig met glazen wasschen, uit het raam van de derde verdieping gevallen en dood opgenomen.— Op het vuurschip *Terschellingerbank* zijn in de afgelopen wintermaanden een groote hoeveelheid vogels van allerlei soort gevangen. Men maakte er in een week soms 1000 stuks buit.— Vooral in donkere, mistige nachten was de vangst zeer groot. De dieren vlogen zich soms dood tegen de glazen van den lichtopstand.— De fabriekatie van de goudsche pijpen gaat achteruit, voornamelijk van wege de slechte verpakking. Duitsland en Schotland hebben tegenwoordig het grootste debiet.— Te Arnhem is een brillenkoopman in handen der justitie gevallen.— Te Napels leven 8000 menschen van het vervaardigen van handschoenen, waarvan zijn 6000 vrouwen.— Het bedrag der schuld van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika is in Februari vermindert met 14,240,000 pond Sterling. Van Nederland is nog niet bekend.—

De *Locomotief* zegt dat de heer Kerkwijk wind heeft gezaaid en de natie nu storm moet oogsten.— Met hetzelfde recht kan men zeggen, dat Nederland belastingen heeft gezaaid en Indie nu ellende zal oogsten.— De Regeering heeft afwijzend beschikt op twee rekesten om gratie van de veroordeelden Siegelsmit en den Christen Afrikaan Raat.

Te Soerabaja had een koopvrouw, Welidjo genaamd aan een dame een paar juweelen ooringen ter waarde van Plm. f 300.— ter bezichtiging gegeven. Sedert heeft die dame Soerabaja verlaten zonder haar adres achter te laten.— Te Londen heeft een beursagent, de heer Webster, aan een collega per telefon verzocht om zich op te hangen. Deswege aangeklaagd is hij vrijgesproken.— Een rijk chinees te Cheribon, ziek geworden, had een Europeesch doctor genomen en na eef maand onder behandeling geweest te zijn, overleed hij. De doctor diende daarop een rekening in van f 5200.—, zoodat de visite op f 34,66 te staan kwam. De doctoren behandelen zoo dikwijls arme patienten voor niets, ja laten soms nog geld achter om versnaperingen te koopen, dat als zij eens een rijke Chinees onderhanden krijgen, zij ook wel een hooge rekening mogen indienen. Aldus het Bataviasch Handelsblad.— De heer W. K. baron van Dedem noemt den heer D. Maarschalk de Nederlandsche de Lesseps, waarschijnlijk in de hoop dat de heer Maarschalk hem baron Demosthenes zal noemen. Mischien zal dat ook wel gebeuren, want complimentjes kosten geen geld.— N. v. H. zegt in het Soerabajasch Handelsblad, dat hij Neerlandisch Maagd bemint met al het vuur ener eerste liefde en ook dat Koen op zijn voetstuk stampte en heel Java toen sidderde. Mischien is dat op den 27 Juli 1883 gebeurd en heeft N. v. H. Jan Pieterszoon Koen met Krakataoe verward. Dwalen is menschelijk, vooral als men op de Nederlandsche maagd verliefd is.— Te Soerabaja is een nieuwe pikeur gekomen, de heer von Wittekind. Hij werkt met eigen middelen.—

24e blad.

Sprokkelbloemen.

De wereld—en levensgeschiedenis is geen melodrama vol tranen en aandoenlijkheden, maar een tragedie vol edele karakters en diepgaande gedachten—

Tegenover iedereen schaduw—kan een lichtzijde worden gesteld.

Wij menschen moeten in de groote en in de kleine wereld, de dragers zijn van het zedelijk ideaal.

Dat is het licht, in de donkerheid van leven en lot.

Houd in waarde dat, waaraan het verlies u het hart zoude breken, en waarvan uwe ziel zich in doodsangst zou blijven vastklemmen, als aan het eenige wat het leven waarde geeft;

bekwaamheden, brengen hem terstond zonder dubbelzinnigheid en gemaaktheid tot het punt in quaestie, zoodat hij steeds verstaanbaar, zoo al niet altijd aangenaam is. Hij schijnt geene ijdelheid te bezitten (het voornaamste verwijt zijner beschuldigers!), maar in plaats daarvan eene niet geringe onbeschaamdheid. Hij is de volmaakte tegenhanger van graaf Bernstorff. Deze was vreesachtig, voorzichtig en besluiteloos; gene is stoutmoedig, ondernemend en standvastig. Bernstorff bezat eene uitgebreide kennis van staatszaken. Struensee is in dit opzicht buitengewoon beperkt. Bernstorff legde eene groote beschaafdheid van manieren aan den dag, gepaard met eene groote bespraaktheid; Struensee's voorkomen is eenvoudig en zijne manier van spreken verlegen en zonder bevalligheid. De wandel van den eerste is zedelijk en godsdienstig; de nieuwe gunsteling is, zooals men zegt, in beide opzichten gekrekking.

De volgende gezant, Keith, die omstreeks het midden van het jaar 1771 aangaande Struensee schrijft: »dat hij ten hoogste werkzaam, ondernemens en stoutmoedig” voorwaarts gaat, moet spoedig daarna berichten, dat de val van het tegenwoordige Ministerie hem als dicht aanstaande voorkomt: »Het schijnt, dat het genie van den eersten minister uitgeput is door zijne haastige schreden, om het toppunt van macht te bereiken.

(Wordt vervolgd.)

Het denkbeeld, gij zoudt kunnen meenen ik daarmede geld bedoel, doet mij voor u huiveren.

Verstand geeft niet altijd geluk;
Maar 't leert toch, hoe ge uit den druk
U kunt ophieven tot geluk.
De hebzucht is een leslijk kwaad,
Waarbij ons plicht en eer ontgaat.
Hij die door gellzucht wordt bekoord,
Ontziet zich dan zelfs niet voor moord.
Toon u vatbaar voor moreele schoonheid.
Esse non vederi.

Telegrammen van de Locomotief.

Uit Batavia, 9 Mei.

Door den Resident van Soerabaja, Beijerink, is pensioen aangevraagd.

Uit Batavia, 9 Mei.

Aan den agent der Handelsvereniging Amsterdam, zullen de onkosten in de bekende eau-de-colognezaak gerestitueerd worden.

Tot kapitein zijn voorgedragen vier eerste luitenanten.

Tot eersten luitenant drie tweede luitenanten.

Kapitein Riesz, thans met verlof in Nederland, heeft detachering bij het Nederlandsche leger aangevraagd.

Het stoomschip »Koningin Emma» is gisteren te Suez aangekomen.

Officieel.

Tweejarig verlof verleend aan den Hollander, onderwijzer.

Eervol ontslag verleend aan van Rooijen, lichtopzichter der eerste klasse; op verzoek, aan Overdijk eerste commies bij de Weeskamer te Batavia.

Benoemd tot eersten commies bij de weeskamer te Batavia, Knaud; tot predikant bij de hervormde gemeente te Pasoeroean;

te Cheribon, Bujs;

te Makasser, Knuttel;

te Banda, Rouijer.

Bevorderd: tot kolonel bij het wapen der Artillerie, de luitenant-kolonel, adjudant van Z. M. den koning, Geij van Pittius; tot luitenant-kolonel, de majoor Krijger; tot majoor de kapitein van Slee.

Van Reuter, 9 Mei.

Washington, 8 Mei. Het congres heeft de voorgestelde wet tot verlaging der tarieven verworpen.

Officieel.

Bepaald dat de minuten der acten van eigendom, erfpacht en hypotheek van Madioen naar Kediri worden overgebracht.

Bewilligd in de oprichting der, maatschappij tot exploitatie van het koffieland Tanaw, gevestigd te Amsterdam;

en in die tot exploitatie van het land Kedawong (Deli), gevestigd te Samarang.

Benoemd tot president der commissie tot het afnemen van het grootambtenars-examen, Van den Bossche;

tot Secretaris, Gerth van Wijk;

tot leden, Coenen, Gunning, van Hasselt,

Kuneman, Nuhout van der Veen, van Nunen,

Ter Meulen, Troop, van der Plant, van der Kemp.

Eervol ontslagen, op verzoek, onder dankbetuiging der door hen bewezen diensten, Driessen en Dinger, leden der Kamer van Koophandel te Soerabaja.

Benoemd tot leden der Kamer van Koophandel te Soerabaja, Coster van Voorhout en Bezoet de Bie.

Geplaatst te Batavia, mej. Ovink onderwijzeres;

te Semarang, mej. Eijzendoorn.

De Pegasus is den 1en Mei naar Tenom vertrokken.

Overgeplaatst naar Banda, kapitein Hooghwinckel;

naar de tweede afdeeling, de eerste luitenant der artillerie Veenhuizen;

naar Salatiga, de ritmeester Serlé;

naar Atjeh, de tweede luitenant Statkowski.

Uit Batavia, 10 Mei.

Officieel.

Geplaatst te Makasser, de opzichter der tweede klasse bij den waterstaat Luijks.

Overgeplaatst: van Makasser naar Kediri, de ingenieur der tweede klasse Ypes, en van Billiton naar Banjoemas, de opzichter der tweede klasse Schoggers.

Officieel.

Ontslagen Meulenhoff, eerste commies bij het departement van B. O. W.

Bevorderd tot landmeter der derde klasse bij het kadaster Droop en Adèr;

tot adjunct landmeter der eerste klasse Robinson, Deelman, Knaud, van Angelbeek;

tot adjunct landmeter der tweede klasse Warnsinek, Evelein, Labastide, Polderman,

Bake, Victor en Busselaar.

tot adjunct landmeter der derde klasse Mul.

Intrekking verzoekt van zijne detachering uit Nederland door den eersten luitenant van de Cavalerie Bothnia Andreae.

Het stoomschip Zuid-Holland is gisteren te Rotterdam, en het stoomschip Soerabaja is gisteren te Marseille aangekomen.

WISSELKOERS TE BATAVIA.

Nederl. bank. 6m dato f 100½	
id. factorij 6m „ 100½	
id. partic. 6m „ 101	
Eng. bank. „ „ 12.—	
id. partic. „ „ 11.92½ à 11.95	
Singapore bank zicht „ 2.28	
Hongkong id. id. „ 2.28	
Amoy id. id. „ 2.30	

De Oriental bank corporation zal waarschijnlijk aan inleggers van gelden zeven shillings, acht pence per pond uitkeeren.

Uit Batavia, 12 Mei.

Officieel.

Benoemd tot officier van gezondheid der eerste klasse Hymans van Anroy, Sörensens en Klein.

tot kapitein, Engelbert Koose, Nijenhuis, Roelofs, Holland en Louw.

Overgeplaatst op verzoek, bij de infanterie, de kapitein van den generalen staf Nieuwenhuijzen.

Benoemd tot eersten machinist (assistent-dokmeester) van het droge dok te Onrust, Brondgeest.

Het Stoomschip Utrecht is den 10 en Mei te Aden aangekomen.

Naar Batavia is overgeplaatst als artillerie-kommandant der eerste afdeeling, majoor van Slee.

Officieele berichten, onder datum van 5 Mei alhier ontvangen uit Atjeh, spreken er van dat de cholera te Kotaradja toeneemt.

De kapitein der artillerie van Wijhe en drie minderen zijn gewond.

Aangeslagen vendutiën.

Op Woensdag den 14en Mei ten huize van den Heer J. G. Triebel te Mesen van ZEds. inboedel.

Op Donderdag den 15en Mei ten huize van den Heer F. G. E. Muller in de achterstraat alhier, van ZEds. inboedel.

De Vendumeester,
H. C. Fisser.

Advertentiën.

Heden overleed ons jongste dochtertje **Charlotte Elisabeth**, nog geen twee maanden oud.

Solo, 13 Mei 1884. J. D. HELJNE.
A. HELJNE
Ross.

[121]

De Veloutine

is eene speciale **POUDRE DE RIZ**
bereid uit Bismuth, bijgevolg van eenen heilzamen invloed, voor de huid.
Zij houdt op het aangezicht en is onzichtbaar;
zij geeft dus aan de huid eene natuurlijke frisheid.
CH. FAY
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS
Men neme zich in acht voor namaak en vervalsching.
(Oordeel uitgesproken door het Tribunaal de la Seine den 8 mai 1875)

Victoria Water,

Natuurlijk Mineraalwater

uit de

Victoria Bron te Oberlahnstein a/d. Rijn.

Het mineraalwater der »Victoria bronnen» wordt gevuld zooals het uit den schoot der aarde ontspringt.

De Victoria bron is tot nog toe de eenige bekende volkomen ijzervrije bron en is haar water daardoor beter geschikt tot vermenging met brandij enz. dan enig ander mineraalwater.

Verkrijgbaar bij:

SOESMAN & Co.

Samarang, Solo, Djocja
en in alle Tokos.

(81)

Vendutie wegens vertrek,

op Donderdag 15 Mei as.

ten huize van den WelEd. Heer

MULLER

Achterstraat.

Van diverse Meubelaire goederen, Serviezen, Glas- en Kristalwerk, Klokken en Pendules.

Verder:

Kanarievogels en Europeesche Kippen.

Een dos-à-dos, afkomstig van Barendse, Semarang.

Wagen- en Bendijtuigen.

Negen varkens en een bezette, melkgevende geit.

[122] SOESMAN & Co.

Openbare Verkoop,

op Woensdag 21 Mei 1884, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan en in het lokaal van het Vendudepartement te Soerakarta, door de eerste hijptheekhoudster krachtens onherroepelijke volmacht,

van:

EEN ERF met daarop staande steenen gebouwen, gelegen in het Chineesche kamp te Soerakarta in Blokletter Y numero 239, staande ten name van Oei Hing Hwat, handelaar wonende te Semarang.

A. M. BOONEMMER qq.

Solo, 3 Mei 1884. (117)

GELDLOTERIJ

ten behoeve van

De Gymnastiekschool te Soerakarta

en

De Vereniging tot voorbereidend onderricht aan kinderen van Minvermogens in Nederlandsch-Indië.

Indien het debiet van **LOTEN** op den tegenwoordigen voet blijft voortgaan, zal de trekking kunnen geschieden op een nader te bepalen dag in het begin van de maand

Augustus a. s.

De Commissie ad hoc.

Mr. N. P. VAN DEN BERG.

[120] E. DOUWES DEKKER.

Thé-dansant

Spoorwegfeest.

Van af 15 dezer zijn de toegangskaarten voor het Thé-dansant, tegen storting van het ingeteekende bedrag bij den ondergeteekende disponibel. Hen, die reeds hunne intekening hebben afgedragen, worden de kaarten toegezonden.

Solo, 13 Mei 1884.

De Secretaris der feestcommissie,

[124] A. MACHIELSE.

Spoorwegfeest.

Aan H. H. intekenaren wordt bij deze kennis gegeven, dat de feesttrein 23 dezer ten 12 uur te Solo zal arriveren, en het Thé-dansant op den avond van dien dag ten 8½ uur aan het perron van de Staatsspoor zal plaats hebben. Een ieder wordt beleefd verzocht, zijne toegangskaart mede te brengen.

Solo, 13 Mei 1884.

De Secretaris der feestcommissie,

[123] A. MACHIELSE.

SPAANSCH WIJNHANDEL

INDISCHE BODEGA

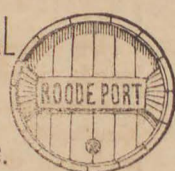
van Vogelpoel & Comp.

PASOEROEAN.

Specialiteiten in Spaansche en Portugeesche Wijnen.

Alle Wijnen direct geïmporteerd van

SPANJE en PORTUGAL

gekroond met

ZILVEREN MEDAILLES.

Witte en Rode Port f 15.— per 1/2 fl
Malaga, Muscatel en Vino Dulce, 13.50 } 12 1/2 fl
Pale-, Gold- en Dry-Sherry „ 12.— } a oont.

AGENTEN:

A. N. KOLMUS. Banjoewangie.

LARSEN & Co. Probolinggo.

VAN MULJEN & Co. Soerabaja.

KROON Modjokerto.

STECK Malang.

DENNINGER Kediri.

MANUËL Madioen.

THOOF & BUNING. Soeracarta.

H. BUNING Djocjaccarta.

E. t' SAS. Samarang.

LE CLERCQ Toeban.

SMEENK Cheribon. (107)

BECKER & Co. SOERABAJA.

WERKTUIGKUNDIGEN.

Handelaren in machinerieën en fabrieksbenodigdheden.

HEBBERN IN VOORRAAD:

Een groote partij **L. T. L.** en **Balkijzer** in alle afmetingen.

Staaft en plaatijzer van alle dikten, waarbij van 6'x2'x 1/16" en 1/8"

Staaft en plaatkoper en **Koperdraad**.

Groote—sorteering—**Moerbouten** en **Klinknagels**.

» **Koperen Kranen** en **Stoomafsluiters**.

India rubber van af 1/16" tot en met 1" dik.

Gaspijpen met hulpstukken tot en met 4"

Geklonken pijpen tot 12" diameter geperst op 10 Atmosferen.

Prima kwaliteit **Engelsche drijfriemen**, enkel en dubbel.

Hand, Centrifugaal, Stoompompen en **Brandspuiten**.

Snijgereedschap voor gas en **Withorthdraad**.

Alle soorten **Verfwaren**.

Boor en **Ponsmachines**, **Draai- en Schaaftbanken**.

Stoommachines met ketels oopen **fundatieplaat**.

Kiezelguhr compositie, de beste bekleding tegen warmte-uitstraling.

Dinas Cristall, een nieuw soort **vuurklei**. Van welke laatste artikelen zij eenige agenten voor Java zijn.

Verder **alle artikelen, benodigd voor landelijke ondernemingen**.

Hunne zaak op grooten omzet gebaseerd zijnde, hebben zij hunne prijzen zeer billijk en beneden concurrentie gesteld.

Gaarne belasten zij zich met toezicht houden op aanmaak van **Machinerieën en reparaties** daarvan, en nemen **bestellingen** aan op diverse werktuigen.

(90)

Brand-Assurantie Maatschappij Insulinde-

O. J. Zee- en Brand-Assurantie Maat-

schappij.

De ondergeteekende Agent te Samarang van bovengenoemde Maatschappijen sluit risico's tegen brand- en zee gevaar (waaronder Petroleum en atap risico's) op de gebruikelijke premien en conditien.

(119)

P. ZWEERTS.

GELD-LOTERIJ

TE BATAVIA,
ten behoeve van

De Gymnastiekschool te Soerakarta

en
De Vereeniging tot voorbereidend onder-
derricht aan kinderen van Minver-
mogenden in Nederlandsch Indië.

f 300.000.— 320 prijzen.

Een prijs f 100.000.—

1 prijs van	f 20.000.—
1 « «	« 10.000.—
2 prijzen « f 5.000.—	« 10.000.—
5 « « « 1.000.—	« 5.000.—
10 « « « 500.—	« 5.000.—
100 « « « 100.—	« 10.000.—
200 « « « 50.—	« 10.000.—

320 prijzen f 170.000.—

LOTEN zijn tegen f 10.— CONTANT verkrijgbaar.

te Amboina bij de heeren A. T. Bouman & Co.

« Banda « den heer C. J. Blankert.

« Bandjarmasin « « « J. A. Jansen.

« Bandung « « « C. G. Heiligers.

« Batavia « de N I Escompto Maatschappij.

« « « den heer H. J. Meertens.

« « « « « G. Gehring.

« « « « « F. H. Kroon.

« « « de heeren H. M. van Dorp & Co.

« « « « « Ernst & Co.

« « « « « Bruining & Co.

« « « « « Ogilvie & Co.

« « « « « Visser & Co.

« « « « « Dunlop & Co.

« « « den heer Loa Po Seng.

« « « « « Thio Tjeng Soey.

« Bengkalis « « « L. van Hutten.

« Benkoelen « « « C. A. Aeckerlin.

« Boeleleng « « « Nierinckx.

« Buitenzorg « « « Th. Jansz.

« Cheribon « « « J. J. H. Smeenk.

« « « « « A. J. Wolvekamp.

« « « « « J. van Holst Pellekaan.

« Djember Bezoekie « « Brocx.

« Djocjarta « « « J. J. de Graaff.

« « « « « H. Buning.

« « « « « Wed. Kocken.

« « « de heeren Soesman & Co.

« Indramajoe « den heer J. Revis.

« « « « « Chs. Pino.

« Kediri « « « F. Stoltenhoff.

« Kota-Radja « « « A. W. Kneefel.

« Laboan (Deli) « « « J. F. H. van Hemert.

« Macassar « « « W. Eekhout.

« Madioen « « « P. E. Andresen.

« Magelang « « « P. Koppenol.

« Medan « « « W. F. H. Leyting.

« Menado « de heeren de Bordes & Co.

« Padang « « « Waldeck & Co.

« Pad.-Pandjang « « « J. W. Alting Siberg.

« Palembang « « « G. H. Ruhaak.

« Pasoeroean « « « H. G. Klunder.

« « « « « D. P. Erdbrink.

« Pattie « « « A. M. Varvevisser.

« Pecalongan « « « A. W. I. Bochart.

« « « « « S. N. Marx.

« « de heeren Hana Mulmeister & Co.

« Poerworedjo « den heer M. F. Smets.

« Probolinggo « « « C. G. van Slidrecht.

« « « « « R. S. Thal Larsen.

« Riouw « « « C. van Zipp.

« Rembang « « « P. L. van Bodegorn.

« Salatiga « « « Th. B. van Soest.

« Samarang « de heeren G. C. T. van Dorp & Co.

« « « « « Ravenswaay & Co.

« « « « « Arnold & Co.

« « « « « Soesman & Co.

« « « « « Grivel & Co.

« « den heer A. Bisschop.

« Soerabaia « « « Chs. Kocken.

« « « « « V. Clignett.

« « de heeren Geb. Gimberg en Co.

« « « « « Van Muider & Co.

« « « « « Thieme & Co.

« Soerakarta « « « Soesman & Co.

« « « « « Thoof & Buning.

« « « « « Vogel van der Heide & Co.

« « den heer L. Baier.

« Tangerang « « « L. A. M. Leman.

« Tjandjoer « « « Jhr. R. Holzschuher van Harrlach.

« Tegal « « « K. Hovens Greve Wzn.

« Ternate « « « C. W. R. van Renese van Duijvenbode.

« Tjilatjap « « « I. I. A. Uitenhage de Mist.

« Wonosobo « « « D. J. van Ophuijzen.

De trekking geschiedt ten overstaan van den Notaris H. J. MEERTENS te Batavia als bij aanplakbiljet is bekend gemaakt.

De Commissie ad hoc.

Mr. N. P. VAN DEN BERG.

E. DOUWES DEKKER.

Amsterdamsche Apotheek.

Soerakarta.

Bayrum. Alcoholisch wasch-

water.

(101)

MACHIELSE.

Steeds voorhanden:

POSTTARIEVEN.

TELEGRAAF-TARIEVEN voor 3 kringen be-

rekend tot 200 woorden.

TARIEVEN voor KOELIELOONEN buiten

de lijn.

(6)

THOOF & BUNING.

THOOF & BUNING - Soerakarta.

leveren op aanvraag dadelijk

Schijfschietregisters en Afstandsbe-

paalingen, afzonderlijk gebonden.

Gedrukte Aanteekeningboekjes.

Naamlijsten.

Kleedinglijsten.

Strafboeken.

Menageboeken met sterke Register.

Proces-Verbaal. Getuigen Verhooren.

Beklaagden Verhooren.

Venduverantwoordingen, enz. enz. (4)

Verkrijgbaar bij

THOOF & BUNING.

N. P. VAN DER STOK,

oud-officier van gezondheid bij het O.-I. leger

HANDLEIDING

VOOR

NIET-GENEESKUNDIGEN

IN

Nederlandsch-Indië.

Met 7 uitslaande platen.

Ten gebruike op plaatsen waar zich

geen geneesheer bevindt, voor

Ambtenaren, op patrouilles,

enz. enz. (21)

Prijs f 5.— franco per post f 5,50.

Uit de hand te koop.

Een steenen huis met groot erf, gelegen te

Djebbres.

Informaties bij den heer

(19)

A. MACHIELSE.

SIPHILIS

Verkregen of wel overgeërfd, pas ontstane of ver-
ouderde, vloeingen, huidziekten, huiduit-
slag, en andere bloedsveranderingen dieer door
ontstaan, mond en keeluitslag, beenontste-
king, klieren Rhumatisme Zweeken; enz. enz.

GEHEIME ZIEKTEN

Zekere en radicale genezing van de meest verouderde
en aan alle behandeling, weerspannige Ziekten, door de

BISCUITS DÉPURATIFS van D'OLLIVIER

DE ENIGE GOEDGEKEURDE door de Academie de Médecine van Parijs.

DE ENIGE GEAUTORISEERDE door het fransche Gouvernement.

DE ENIGE AANGENOMENEN in de hospitalen van Parijs.

Nationale belooning van Frs 24.000

Dit médicament, sedert 60 jaren door de voornaamste

geneesheeren gebruikt, als het krachtigste van

alle zuiveringsmiddelen is het eenige in de geheele

wereld dat zijne eere en onderscheidingstitels bezit.

ALGEMEEN ENTREPOT: 62, rue de Rivoli, te Parijs

Iedere doos bevat eene brochure die Ziekten betreffende

Voor JAVA bij Wannée & van Aalst te Samarang

Te DIORDJO, bij WANNÉE & C.

PAPETERIE COOPÉRATIVE D'ANGOULÊME (France)

L. J. D. L. & Co

MARQUE DE FABRIQUE

HORS-CONCOURS A L'EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1878, ALS DEEL UITMAKENDE VAN DE JURIJ

EEREDIPLOMA GELIJK STAANDE met de GOUDEN MEDAILLE wegens hunne bemoelingen ter verbetering van de positie van hunne werklieden

WERKELIJK KAPITAAL: 4,500,000 FRANCS

PAPIERSOORTEN VAN TIEN FABRIEKEN

LAROCHE-FOUBERT & Co

Door de geheele wereld bekend voor hun briefpapier velin, vergé, quadrillé, batonné, enz. Papiers à l'Étoile (ster-papier), Enveloppen, Visitekaartjes, Registers, Copieboeken, Schoolschriftboeken, met of zonder lijnen, papier voor drukwerk, carton, Bristol en vooerpapier, papier fil éru (1° kwaliteit), pelurepapier en demi-pelure papier gegomd of ongegomd (uiterst fijn), parkement papier. Oorspronkelijk Ster's mill paper, Cigaretten-papier (le sincère, le camelin) en andere merken.

Bestellingen te richten direkt naar ANGOULÊME (France) met cheque op Europa of aan E. ELSBACH, 8, rue Milton, PARIJS.

EEN CARNET MET MONSTERS BEVINDT ZICH BIJ de Heeren Wannée & Co, TE DIORDJO.

Elk Papier gemerkt met de Ster, en dat gemerkt L. J. D. L. & Co en aligraan zijn gewaarborgd vrij te zijn van iedere soort van mineraal poeder.

Geen ASTHMA meer noch BORSTBEKLEMMING noch HOEST

DOOR AANWENDING VAN HET anti-asthmatic poeder VAN Dr CLERY

Voor geheel JAVA: bij WANNÉE & Van AALST, te Samarang.

Nederl. Indische Levensverzekering

EN

Lijfrente Maatschappij

TE BATAVIA.

Inlichtingen omtrent verzekeringen b. v. Kapitaal bij overlijden, Immer-trekkende verzekering;— ook omtrent die volgens het onlangs aangenomen VERLAAGD tarief voor WEEZENFONDS, worden gaarne verstrekt door

den Agent te Soerakarta

J. H. VAN OMMEREN.

(17)

BUB'S STOOKOVEN.

Ondergeteekenden, eenige agenten voor geheel Java van Bub's stookoven, hebben ten einde aan de vele aanvragen te kunnen voldoen, en allen suikerfabriekanten gelegenheid te geven om de oven in toepassing te brengen, 100,000 vuurvaste steenen per steamer ontboden, die zij tot de meest concurrerende prijzen leveren.

VAN DER LINDE & TEVES.

SAMARANG.

(18)

Atelier d'Industrie.

C. DE LIJN.

Handel in HOUT en BOUWMATERIALEN SMEDERIJ, KOPERGIETERIJ, WAGENMAKERIJ en TIMMERMANSWINKEL- Bestellingen op bovengenoemd werk,

alsmede op: (29)

Indigo Installatiën.

worden met den meesten spoed, tegen billijke prijzen en met accuratesse geëffectueerd.

DEUREN en RAMEN, houten en ijzeren KAPPEN voor WOONHUIZEN, FABRIEKEN en LOODSEN, worden solide en net afgewerkt, geleverd en opgesteld.

Het bouwen van WOONHUIZEN en FABRIEKEN, wordt op zeer billijke conditien aangenomen en uitgevoerd.

GELDLOTERIJ

te BATAVIA

ten behoeve van

de Gymnastiekschool te Soerakarta

en

de Vereeniging tot voorbereidend onder-
derricht aan kinderen van Minver-
mogenden in Nederlandsch-Indië.

LOTEN

à f 10.— contant.

à » 10.20 » franco en

aangeteekend per post,

te bekomen bij

(84)

THOOF & BUNING.

Handels- en Commissiehuis.

B. W. VAN HOGEZAND.

Voorstraat—Solo

(35)

Steeds beleefdelijk aanbevolen.

Amsterdamsche Apotheek

SOERAKARTA.

Eenig depôt voor Soerakarta van

Kaapsche Wijnen.

(25)

A. MACHIELSE.

Verkrijgbaar

bij

THOOF & BUNING.

Avonturen

van

Baron von Münchhausen

(in het Javaansch)

Prijs f 5.— franco per post f 5,50.

(82)

Verkrijgbaar

BIJ

Thoof & Buning — Soerakarta.

PAPIEREN IN DIVERSE SOORTEN.

ENVELOPPEN.

KANTOORBENODIGDHEDEN.

INKTEN, IN ZEER VELE SOORTEN.

PRACHTALBUMS.

DIVERSE SPELLEN, enz. enz. (5)

Amsterdamsche Apotheek.

Ontvangen:

Keatings Cough Lozenges.

Middel tegen de hoest.

(105)

MACHIELSE.

Amsterdamsche Apotheek.

Soerakarta.

Ontvangen: Eucalypsinthe. Koorts-
werend liqueur, tevens eene zeer aan-
gename drank.

(100)

MACHIELSE.

THOOF & BUNING — Soerakarta

bevelen zich beleefdelijk aan voor hunne

Drukkerij en Binderij

en

HANDEL

(7)

in Papier-, Schrijf- en Kantoorbehoefden.

Spoedige bediening en nette aflevering ge-

garandeerd.

PRIJSCOURANTEN worden steeds gratis

verstreckt.

SOESMAN & Co

beïasten zich steeds met het houden van

Huis- en Commissieventduten

(28)

Am